

Prodaja NKBM-a

TV SLOVENIJA 1, 30.06.2015, ODMEVI, 22:01

ROSVITA PESEK (voditeljica): Nova kreditna banka Maribor ima novega lastnika. Za 250 milijonov evrov smo našo drugo največjo banko prodali ameriškemu naložbenemu skladu Apollo in Evropski banki za obnovo in razvoj. To je po Heliosu, Fotoni, Aerodromu Ljubljana in Žitu peta prodana družba s privatizacijskega seznama državnih naložb. Slovenija bo dobila kupnino predvidoma jeseni, ko bo znana odločitev Ustavnega sodišča. To presoja o tožbah izbrisanih **malih delničarjev** in lastnikov podrejenih obveznic v višini 64 milijonov evrov.

MARKO ŠTOR (novinar): Slovenija se je lani spomladi Evropski komisiji zavezala, da bo zaradi obsežne državne pomoči, ko je banko dokapitalizirala v višini 870 milijonov evrov, le-to do konca leta privatizirala. MATEJ RUNJAK (član uprave SDH-ja): Omenil bi, da smo tizerje poslali na 99 naslovov, se pravi, da smo skušali zajeti vso potencialno bazo investitorjev. Dobili smo tri nezavezujoče ponudbe, ki so na koncu rezultirale dve zavezujoči ponudbi, od katerih je ena bistveno odstopala navzdol.

ŠTOR: V SDH-ju verjamejo, da je Apollo skupaj z Evropsko banko za obnovo in razvoj sposoben NKBM preoblikovati do te mere, da se bo banka razvijala še naprej.

GERNOT LOHR (Apollo Global Management): Za to naložbo smo pripravili načrt, ki ga bomo uresničevali od pet do 10 let. Minilo bo najmanj pet let, preden bo banka spet uspešno poslovala. To ni kratkoročna, temveč dolgoročna naložba.

ŠTOR: Skupaj z Apollom v lastništvo vstopa tudi EBRD.

APANA RAO (Evropska banka za obnovo in razvoj): Menimo, da ima NKBM kot ena izmed največjih bank v Sloveniji zelo dobre možnosti za razvoj. Veselimo se sodelovanja z Apollom. Banko bomo skušali prestrukturirati in izboljšati njeno vodenje.

ŠTOR: V kupoprodajni pogodbi se je Slovenija zavezala, da bo jamčila za morebitne odškodnine izbrisanih **malih delničarjev** in lastnikov podrejenih obveznic NKBM-a.

PESEK: Preden se nam bo pridružil gost, doktor France Arhar, pogledjmo še nekaj odzivov na prodajo iz Maribora in v vrhovih političnih strank.

NUŠA BARANJA (novinarka): V štajerski prestolnici, kjer je tudi sedež NKBM-ja, so občutki o prodaji banke mešani.

MARIBORČANKA 1: 40 let sem delala za njo. Ne smejo jo prodati.

MARIBORČAN 2: Na koncu nam ne bo ostalo nič. Pa ne bomo vedeli, od kod kaj vzeti.

MARIBORČAN 3: Tuji kapital mogoče tudi ni tako slab, ne.

MARIBORČAN 4: Če ne znaš, moraš prodati drugemu.

BARANJA: In kaj od novega lastnika pričakujejo, zelo jasno sporočajo gospodarstveniki.

Dr. ANA RIHTAR (pomočnica direktorja družbe Ledinek Engineering): Gospodarstvo potrebuje banko, ki bo suportirala podjetja, tako v smislu izdajanja bančnih garancij, kakor tudi finančnega spremljanja projektov. In to z obrestno mero od 2 do 3 procenite.

BARANJA: Veliko pomislekov je ob današnji prodaji prišlo tudi iz politike. Tako zaradi kupnine:

LUKA MESEC (ZL): To dogajanje je nesprejemljivo in to je še večja farsa od Telekomoma, ki nas bo po Telekomu spet stala par sto milijonov evrov.

BARANJA: Kot tudi zaradi kupca.

ALENKA BRATUŠEK (ZaAB): Očitno v Sloveniji ne znamo poiskati strateških partnerjev za naša podjetja.

JOŽEF HORVAT (NSi): Očitno to niso neki gospodarski biseri, da bi bil velik naval.

BARANJA: In nekaj strahu pred potezami novih lastnikov je opaziti tudi v koaliciji.

DEJAN ŽIDAN (SD): NKBM je izrazito regionalno pomembna. 1.700 zaposlenih na mariborskem koncu in na goriškem koncu. Mariborska regija je razvojno ogrožena.

BARANJA: Hkrati pa, čeprav želja, da bi bila banka uspešna v rokah slovenskega lastnika, ostaja, tudi nekaj olajšanja.

KARL ERJAVEC (DeSuS): Da davkoplačevalci ne bodo nikdar več dokapitalizirali, nikdar več plačevali zavoženih projektov, ki so pač posledica slabega dela nekaterih uprav.

BARANJA: A tudi opozoril, da so davkoplačevalci to banko dokapitalizirali z bistveno več denarja, kot zdaj znaša kupnina, danes ni manjkalo.

PESEK: Dober večer direktor Združenja bank Slovenije, doktor Arhar.

Dr. FRANCE ARHAR (direktor Združenja bank Slovenije): Dober večer.

PESEK: Tisto, kar na začetku najbolj zmoti, seveda, ko seštejemo, v sedmih letih smo davkoplačevalskega denarja v Novo kreditno banko Maribor dali čez milijardo, zdaj se prodaja za 250 milijonov. Če bo Ustavno sodišče prav odločilo. Če bo odločilo, da moramo še kaj poravnati podrejenim obvezničarjem, bo samo 200 milijonov. Kako komentirate to?

Aa Ja, to ni prava primerjava. Namreč toliko smo dali v zadnjih letih. V 20 letih, odkar je bila prva sanacija, smo dali še nekaj več. Kajti že pri prvi sanaciji je država vložila za 2,2 milijardi nemških mark. V takratni bančni sistem. In takrat je tudi država postala dejansko lastnica namesto podjetij. Banka, poglejte, je finančni posrednik. Lastniški kapital v banki je v manjšini. Namreč, če mi pogledamo slovenski bančni sistem ob prvem kvartalu letošnjega leta, ta je imel približno 38 milijard evrov premoženja. Od tega 4 dobre milijarde lastniškega kapitala. Torej prvo vprašanje je, kako vi in jaz zaupava bankam, kajti v bankah imamo prebivalci 15 milijard. Ostalo imajo, 4 do 5 milijard podjetja. In potem še nekateri drugi subjekti. Torej lastniški kapital je v manjšini. Zaupanje v banko je prvi predpogoj, kajti banka najprej živi od virov, koliko zbere sredstev. In na drugi strani, ti viri si želijo, da bi bil čim boljši donos in da bi bila banka čim bolj varna in stabilna. Slednjega v zadnjem času v Sloveniji ni bilo.

PESEK: Ampak jaz bi vas še vseeno, rada bi slišala od vas, kaj mislite o tej kupnini. Ker najprej sva rekla, koliko smo dali v to banko, vi ste še dopolnili s tisto dokapitalizacijo v 90. letih. Ampak druga plat medalje pri tej banki govori o tem, da ima ta banka v portfelju še približno za petino slabih posojil, da so revizije, ki so jih naredili, pokazale, da bi potrebovala 700 zaposlenih, ima jih 1.700 zaposlenih. In da ko so poslali ponudbe, kar sva slišala v prispevku, 99 potencialnim kupcem, so dobili tri odgovore, od tega dva resna. To je pa druga plat medalje. In v okviru obeh plati bi rada slišala komentar, vaš, na to prodajo.

Dr. ARHAR: Glejte, prva stvar, mi premalo zaupamo pri nas generalno ljudem, ki so jim podeljeni mandati. Predpostavljam, da so ljudje, ki so odločali v tem primeru, profesionalni in etični. Z drugimi besedami, najpomembnejše je, da sta pogodbeni stranki soglasni glede cene. Kaj si vi mislite, kaj si sam, je to drugo vprašanje. Naslednja stvar, ko ste omenili slabe kredite. Prvo vprašanje, koliko pa je rezervacij za te slabe kredite, koliko je slabitev, v kakšnem stanju je banka pri tovrstnem premoženju. In najpomembnejše je, kako banka misli nadaljevati. Sedanja situacija v bančništvu je težka, kajti neto obrestni prihodki, ki so temeljni steber dohodka v bankah, padajo. Politika evropske centralne banke je ta trenutek zelo, bi rekli, neprijazna kar zadeva ceno denarju. Tudi varčevalci nismo zadovoljni. Seveda kreditorejmalci so. Z drugimi besedami, kot ste slišali, je najpomembnejše to, da bo banka konkurenčno nastopala, v korist komitentov, enih in drugih, to se pravi, tisti, ki denar njej zaupajo in tisti, ki ga od nje pričakujejo. In da bo dosegala boljše rezultate, kot jih je v zadnjih časih.

PESEK: Ampak recimo to je cilj. Vi gotovo kaj veste o tem Apollu in gotovo veste, kako se obnaša EBRD, kakšna nova lastnika sta to?

Dr. ARHAR: Kako se obnaša EBRD veste tudi vi in vsa Slovenija. EBRD ni nova na slovenskem trgu. EBRD je bila 15% solastnica v banki SKB, skupaj z mestom Ljubljano, skupaj z Deutsche Entwicklungsgesellschaft iz Kölna. Bila je solastnica v Merkurju, v Mercatorju, nazadnje tudi v Ljubljanski banki. Torej imamo institucijo

evropske dimenzije, ali svetovne, v kateri je solastnik tudi država Slovenija. Na drugi strani pa Apollo sklad je eminentna institucija, ki pozna trge, ki pozna finančne posrednike. To pomeni, da pozna bančni posel. In verjemite, da bodo gledali tako, da bo kar se tiče racionalnosti in seveda konkurence se iskal dejansko najboljši rezultat. Kajti lastniki pričakujejo ustrezen donos, ki ga trenutno ni ali pa je zelo simboličen. PESEK: Če bi vas zdaj čisto za konec vprašala še generalno. Trenutne razmere na slovenskem bančnem trgu so?

Dr. ARHAR: Trenutne razmere so seveda neprijazne. Kreditne rasti ni že nekaj let. To ni značilnost samo slovenskega trga. Tudi evropski trg kot celota je v lanskem letu ponovno beležil negativno rast. To pomeni novih poslov ni. Obrestna marža se zmanjšuje, celoten dohodek se zmanjšuje, konkurenca je velika. In seveda dokler ne bo prave oživitve gospodarstva, kajti oživitev gospodarstva je najboljša sanacija tudi bank. Je težko pričakovati novih in boljših rezultatov v bankah. Zato tudi ni odziva zainteresiranih kupcev. Kot smo slišali, 99 povabljenih, samo dva pravzaprav resna in med tema dvema samo eden resen.

PESEK: Hvala za vsa pojasnila.

Dr. ARHAR: Hvala tudi vam.